

Skupno poročilo o delu koordinacijskega odbora

1. Mandat koordinacijskega odbora

Koordinacijski odbor je bil ustanovljen s sklepi 11. seje Meddržavne komisije, ki je potekala 21. 11. 2017 (Priloga 1). Na podlagi teh sklepov ima koordinacijski odbor dve nalogi: spremljanje izvajanja tretje revizije Programa skladiščenja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega goriva in Programa razgradnje NEK-a (sklep 2.3.) ter obravnavanje možnosti izgradnje skupnega odlagališča NSRAO (sklep 3.2.).

2. Dosedanje aktivnosti pri obravnavanju možnosti skupnega odlagališča NSRAO

Koordinacijski odbor se je od decembra 2017 sestel osemkrat. Sestanki so potekali 15. 12. 2017, 10. 1. 2018, 26. 1. 2018, 6. 2. 2018, 26. 2. 2018, 23. 3. 2018, 9. 5. 2018 in 28. 5. 2018. Na vsakem sestanku je bila ena točka dnevnega reda posvečena iskanju skupne rešitve odlaganja radioaktivnih odpadkov.

3. Sklep 3.2.

Koordinacijski odbor je v okviru mandata iz sklepa 3.2. zadolžen, da čim prej oz. najkasneje do maja 2018 pripravi skupni predlog izgradnje odlagališča in z njim seznaní Meddržavno komisijo.

Koordinacijski odbor je razpravljal o količini odpadkov, zajetih s skupno rešitvijo, o časovnem okvirju, ključnih aktivnostih, interesih obeh strani, trenutnih količinah in pravnem okvirju.

Po izmenjavi stališč in mnenj so bila določena naslednja izhodišča za nadaljnja pogajanja:

1. **Lokacija in tehnično-tehnološka rešitev odlagališča morata biti takšni, da nudita zaščito od nezaželenega vpliva radionuklidov na okolje in prebivalstvo. To mora biti tudi nedvoumno dokazano.**
2. **Rešitev mora zajeti vse radioaktivne odpadke, za katere morata poskrbeti RH in RS (odpadke iz NEK-a in institucionalne odpadke).**
3. **Skupna cena skupne rešitve mora biti tako za Hrvaško kot za Slovenijo ugodnejša od samostojnih rešitev.**
4. **Hrvaško in slovensko gospodarstvo ter strokovne organizacije morajo enako sodelovati pri razvoju in uresničitvi skupne rešitve.**

Za vse navedeno morajo obstajati tudi razumne, realne garancije.

Slovenska stran je poudarila, da ima zanjo izrazito prednost projekt odlagališča NSRAO v Vrbini, za katerega je že narejen projekt in za katerega že potekajo postopki ocene vpliva na okolje, ki se morajo opraviti pred gradnjo. Iskanje druge lokacije za takšno odlagališče v Republiki Sloveniji bi pomenilo odpis vseh do sedaj opravljenih del in vloženi sredstev ter zelo veliko negotovost glede iskanja druge lokacije.

Slovenska stran je prepričana, da je možno preveriti in izboljšati varnostne vidike projekta odlagališča v Vrbini na podlagi pripomb hrvaške strani in se dogovoriti glede načina sodelovanja pri projektu v obojestransko zadovoljstvo.

Hrvaška stran meni, da projekt odlagališča NSRAO v Vrbini v obliki, v kateri je bil predstavljen, ne izpolnjuje v celoti predhodno dogovorjenih izhodišč ter da obstaja mala verjetnost, da bo do leta 2023 projekt dokončan na način, da bodo upoštevana načela. Zato predlaga, da se doseže dogovor za prehodno rešitev, ki predvideva podaljšano skladiščenje na lokaciji NEK-a (po vzoru za izrabljeno jedrsko gorivo), ter da se nadaljujejo pogajanja okoli skupne rešitve, ki bi bila popolnoma v skladu s predhodno dogovorjenimi izhodišči.

Pri razpravah na sestankih se je oblikovalo več možnih scenarijev, ki bodo obravnavani v nadaljevanju pogajanj.

Prav tako, v kolikor ne pride do dogovora o skupni rešitvi, ostajajo obveznosti obeh držav, da najkasneje do leta 2025 sami prevzameta in poskrbita za svojo polovico NSRAO-ja iz NEK-a.

4. Nadaljevanje pogajanj

Glede na to, da Koordinacijski odbor nadaljuje z aktivnostmi v zvezi z izdelavo tretje revizije programa razgradnje in programa odlaganja, bo Koordinacijski odbor nadaljeval s pogajanjem s ciljem, da se pripravi eden ali več scenarijev kot skupna rešitev izgradnje odlagališča do naslednje seje Meddržavne komisije, ter bo o tem pripravil novo poročilo.

mag. Jože Dimnik

Ministrstvo za infrastrukturo

predsednik slovenskega dela

dr. sc. Vjekoslav Jukić

Ministrstvo za varstvo okolja in energetiko

predsednik hrvaškega dela

Prilozi:

- I. Sklepi meddržavne komisije z dne 21.11.2017.*
- II. Zapisniki 8 zasedanj Koordinacijskega odbora*